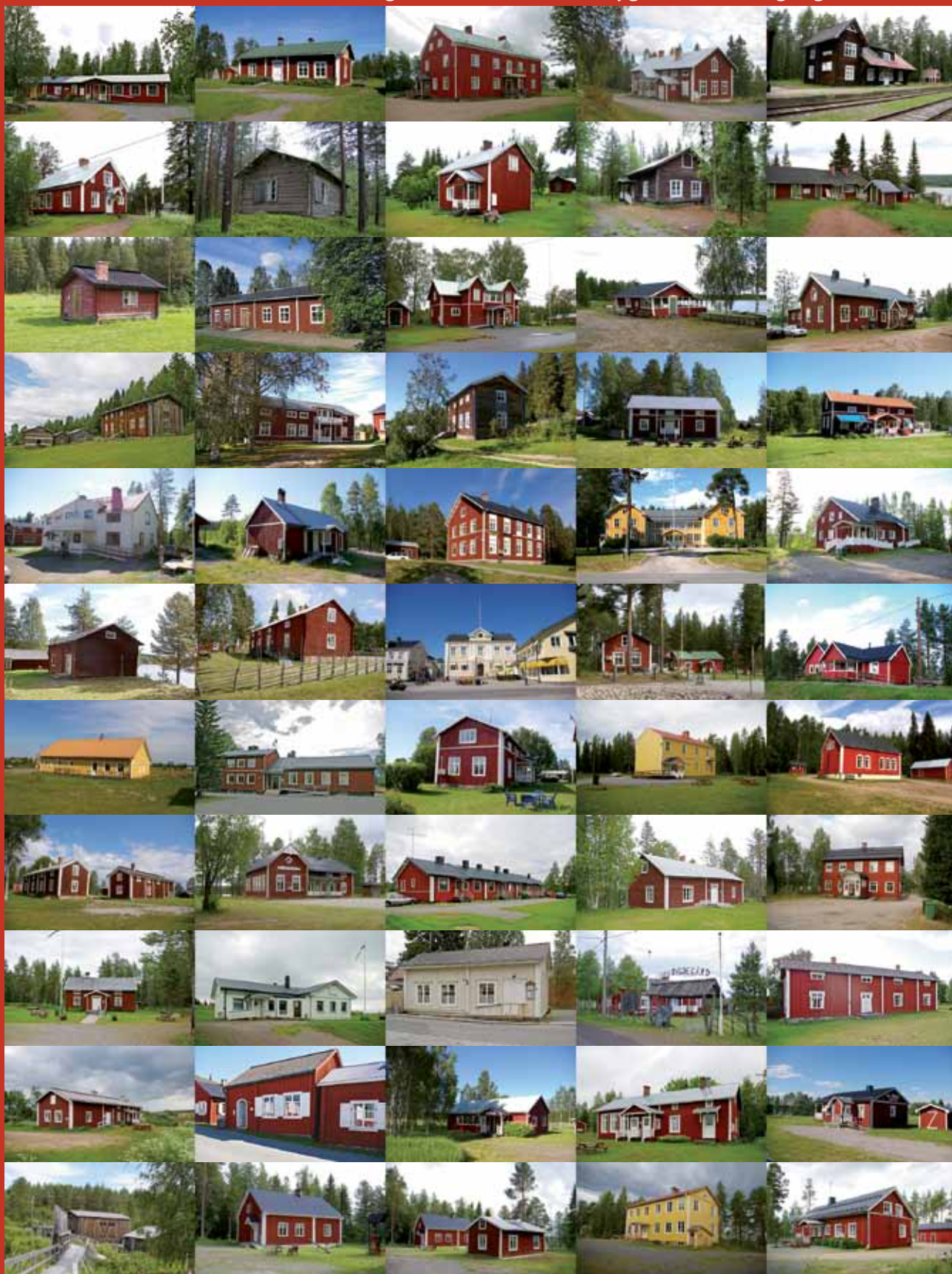

hembyggen **i norr**

Medlemstidning för Norrbottens hembygdsförbund Årgång 38 - Nr 1-2016

Kallelse till årsstämman - Projektet "Kan Själv!"

Redaktör'n

Vi står nu inför dörren till ett händelserikt år inom länets hembygdsrörelse, Hembygdens år och det förväntade aktiviteterna. "La grande finale" blir ju som sagt dagarna på Skansen där hela Sveriges hembygdsrörelse visar upp sig, och även vi. Hoppas själv att kunna ta mig dit för en artikel i höstens nummer.

Jag uppmanar även i tidningen om material som knyter an mot Hembygdens år, skriv gärna några rader och skicka bilder. Skall försöka göra besök om tid finns de som ligger inom räckhåll, länet är ju stort.

Fick ett pressmeddelande som jag tyckte var intressant att förmedla till er ute i länet, nämligen att i Västernorrland ökar kulturarvsintresset. SKOP gjorde denna undersökning på 122 sidor och det fanns mycket påståenden i frågorna som vi kanske skulle kika närmare på.

Visst är vi ett stort förbund och tanken slog mig hur kommer det se ut när den nya länsindelningen blir kanske verklighet, kommer vi ha namnet Norrbotten kvar eller..... Jag tänker då främst på vår ekonomi men även identiteten

att vi är och förblir norrbottningar i alla fall.

Norrbottens museums kommande årsbok handlar om hembygdsrörelsen och släktforskarrörelsen i Norrbotten. Många tycker kanske att det inte finns ett samband med dessa två stora folkrörelser när det gäller hembygden. Släktforskarna levandegör faktiskt hembygden genom sitt arbete med socknar och människor som rör sig över sockengränserna. Undertecknad kommer att skriva en stor artikel om hembygdsrörelsen i länet som har sin början redan 1922. Norrbottens museum och hembygdsrörelsen har ju samma mål, att bevara kulturarvet, men under årens lopp kommer arkeologin och den publika verksamheten. Men det fortsatta föremålssamlandet sker numera i hembygdsföreningens verksamhet men kulturarvföremålen blir även registrerade på länets museums föremålssamlingar.

Ett stort tack till vår kassör Lars Lindbergs fina bilder på våra hembygdsgårdar!

Trevlig sommar säger Rolf Johansson, redaktör

I detta nummer

Vår nya folder	3
Kallelse och dagordning till årsstämman	4
Lite om Piteå museum där vi har årsstämman	5
Kan Själv! bakgrunden	6
Kan Själv! invigningen	7
Menigsfull väntan	8
Här ökar kulturarvsintresset	8
Nu firar vi hembygdens år	9
Artskyddet väcker frågor	10
Hembygdsförsäkringen	11

Ordinarie styrelseledamöter i Norrbottens Hembygdsförbund

Ordförande:	Jerry Johansson, Moskosel
V.ordförande:	Brith Fäldt, Svensbyn
Sekreterare:	Annchristine Lundström, Vuollerim
Kassör:	Lars Lindberg, Luleå
Ledamot:	Christer Lövgren, Gallejaur
	Bertil Kero, Pajala
	Gabriella Lönngren, Vuollerim
	Jan-Erik Lundström, Norrbottens museum
	Kerstin Lundin-Segerlund, Länsstyrelsen

Redaktion och kontaktinfo

Hembygd i Norr, Norrbottens hembygdsförbund, Box 266, 971 08 Luleå.
Plusgiro 437 29 91-2. Bankgiro 5835-1073. Tel vx 0920-24 35 00.

Redaktionskommitté: Rolf Johansson, Luleå, redaktör, Brith Fäldt, Svensbyn samt Christer Lövgren, Gallejaur.

Material skickas till Rolf Johansson, roffen.johansson@telia.com.
Tel. 0920-22 15 71 eller 070-329 15 71.

ISSN: 2001-4694

Vår nya presentationsfolder

Vår verksamhet i länet

Detta får du som medlem i förbundet, enskild eller som förening.

- Viktigaste av allt - hembygdssäkring som ingår i medlemsavgiften. Kan utökas vid behov.
- Föreningen har gratis hemsida på www.hembygd.se och möjlighet att lägga upp hembygdens historia på Bygdebånd som finns under samma portal.
- Kostnadsfri rådgivning om stadgar, ekonomi, juridik, utbildning och markandsföring för föreningen.
- Hembygdens kulturtidskrift Bygd och Natur, får både förening och enskild medlem.
- Vår egen tidning Hembygd i norr skickas till alla föreningar och enskilda medlemmar.
- Norrbottens museums årsbok skickas till alla föreningar och enskilda medlemmar.
- Vi är en gemensam röst i länet och aktiv kulturaktör.
- Opinionsbildare
- Som regional samverkansaktör mellan länets kulturinstitutioner, men även att vi utvecklar regional infrastruktur för länets kulturliv.
- Inom riksförbundet samlas hela landets hembygdsföreningar och blir en röst gentemot statliga myndigheter och även politiska instanser.
- Norrbottens hembygd förbund är politiskt oberoende och som övergripande mål satsar vi även på mångfalden.

Sveriges Hembygd förbund ger stöd och service till lokala hembygdsföreningar och regionala hembygd förbund i arbetet med kulturarvet. Vi företräder också hembygdens intressen i kontakter med myndigheter och beslutsfattare och samarbetar med andra folkrörelser.

Sveriges Hembygd förbund har i uppdrag att göra hembygdens rörelsen mer synlig i samhället. Föreningarna sitter på en enorm skatt av lokal historia som fler borde få del av. Vi är också övertygade om att en djupare kunskap om hembygden, den lokala platsen, har stor betydelse för en hållbar samhällsutveckling.

Detta är vi ...

I Norrbotten har vi nästan 100 föreningar anslutna med nästan 10 000 medlemmar i länets kommuner.

Vår huvudsakliga verksamhet är att bevara och utveckla den egna hembygden och mångfalden.

Vi har funnits sen 1922!

Natur

Kultur

Miljö

Nu har vi tagit fram en ny folder som berättar vad vi står för. Denna folder kommer att finnas tillgänglig i samband med Kan Själv-utställningen som kommer att turnera runt om i länets alla kommuner kommande året.

Varmt välkommen till årsstämma den 7 maj 2016 kl 13.00

Piteå museum

Vi träffas kl.09.30 för en kopp kaffe, en smörgås och registrering

- Kan Själv-projektet presenteras av Ida Renlund.
- Vi visar även bildspelet som följer med utställningen.
- Efter en gemensam lunch börjar de sedvanliga årsmöteshandlingarna kl 13.00.

Vi serverar en paltlunch och avslutar med kaffe och kaka.

Det kostar 160 kr/person och vi vill att du anmäler ditt deltagande till lena.engstrand@nll.se
Anmäl dig senast den 30 april!

Jerry Johansson

Dagordning inför årsstämman kl 13.00

1. Välkommen och årsmötets öppnande- parentation
2. Val av två justerare tillika rösträknare
3. Upprop av ombud och fastställande av röstlängd
4. Fråga om årsmötets stadgeenliga utlysning
5. Val av ordförande för årsmötet
6. Val av sekreterare för årsmötet
7. Verksamhetsberättelse
8. Ekonomisk berättelse
9. Revisorernas berättelse
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
11. Medlemsavgift 2016/2017
12. Val
  - a) Ordförande maj 2016 – maj 2017
  - b) Val av halva antalet styrelseledamöter
  - c) Val av ersättare
13. Val av revisorer
14. Val av revisorsersättare
15. Val av representanter eller ombud i andra organ
16. Val av valberedning varav en sammankallande
17. Behandling av styrelsens förslag
  - a) Budget 2016-2017
  - b) Verksamhetsplan maj 2016 – maj 2017
  - c) Årets hembygdsförening
18. Inkomna motioner
19. Övriga frågor
  - b) Riksstämma i Stockholm 21-22 maj 2016
20. Avslutning

Övriga möteshandlingar finns tillgängliga på årsstämman.

Lite om Piteå museum

Bilder: Lars Lindberg

År 1936 bildades på initiativ av kantor Olof Selinius Pitebygdens fornminnesförening och sex år senare fick föreningen av Piteå stad övertaga den s.k Blomska gården på Kvarnbacken. Där började föreningen att samla in gamla bruksföremål från Piteorten.

Lite kan nämnas om Blomska gården som den kallades, fanns tidigare på fastigheten Lekatten 127 på Häggolmen i centrala Piteå. Huset flyttades till sin nuvarande plats och övertogs av föreningen 1930-talet och man öppnade hembygdsmuseet Kvarnbacken 1942. Verksamheten bedrevs fram till 1979.

Med tiden stod det klart att detta primitiva museum inte längre kunde tjäna sitt ursprungliga kulturella syfte och inte heller kunna locka besökare i större mängd. Sagt och gjort, man erbjöd Blomska gården till Piteå kommun i utbyte mot det gamla rådhuset vid gamla torget i Piteå. Dit flyttade verksamheten 1980. Detta byte blev mer än förmånligt för föreningen. Man övertog kostnadsfritt denna anrika byggnad intill torgets som är från 1699-talet, närmaste liknande finns i Uppsala.

Föreningen började snabbt inreda detta anrika hus och med detta öppnades möjligheterna att locka mer besökare, inte bara hembygdsfolk utan även allmogen. Men föreningen gjorde något annat som var banbrytande, istället för att ställa ut bruksföremål av hög ålder började man även anordna temautställningar med anknytning till Pitebygden.

Som första publikdragande utställning blev den då

aktuella boardfabriken i Piteå. En annan utställning då var en exposé över lasarettsutvecklingen i länet. Efteråt har det tillkommit många liknade temautställningar.

I dag drivs museet av Föreningen Piteå museum, en ideell förening med ca 300 medlemmar.

Idag är museet ett kulturhistoriskt museum för Pitebygden där man genom utställningar visar forntid och samtid. Man bedriver även pedagogisk verksamhet, kulturmiljövård och etnologisk dokumentation.

Årsboken som föreningen ger ut årligen med början 1982 och årgångarna bjuder på artiklar ur Pitebygdens historia. I och med denna årsbok från 1982 har man fått en diger faktabank med berättelser och forskning i olika ämnen.

Utställningen "Kan själv! – Kulturhistoriska möten"

Vem kommer inte ihåg som förälder när barnens ibland första ord i talets begynnelse alltid myntade "kan själv". Just denna mening ligger till grund för det samarbetsprojekt hembygdsförbundet har tillsammans med Norrbottens museum där vi låter småttingarna känna på kulturhistoriska möten.

Upprinnelsen till detta projekt har sitt ursprung i en pedagogisk arbetsmodell som utvecklats av Västarvet efter en idé av Ida Lagander, verksam inom förvaltningen för natur- och kulturarv inom Västra Götalandsregionen. Norrbottens museum tog del av detta under hösten 2013 i utställningen "Kan själv - en upplevelse av natur för de allra minsta". Projektet innebar att samarbetet med barn upp till två år var både exceptionellt och banbrytande i Norrbotten men även i övriga Sverige. Faktum är att det genomförs för få kultursatsningar för barn 0 - 2 år.

"Kan själv!"-projektet har kulturhistoria som tema. Föremål ur museets samlingar är utgångspunkt för utställningsproduktionen. De är viktiga som inspiration, för igenkännande, som kunskapsbas, anknytning till vårt län, allt det som krävs för att öka möjligheterna till kulturhistoriska möten i museets regi.

Landstingets kulturplan för Norrbotten 2014-2016 ligger även till grund för "Kan själv!" utifrån detta:

"Unga människor är en prioriterad grupp i länets utvecklingsarbete. De bär på värderingar och perspektiv som kan skilja sig från de vuxnas. Att förstå och ta vara på dessa perspektiv är en framgångsfaktor för Norrbotten. Detta kräver en fördomsfrihet, öppenhet och helt andra verktyg från oss vuxna för att på ett ärligt och konstruktivt sätt ta tillvara den kreativitet som blir resultatet." vidare står det att läsa i samma kulturplan: *"Att kulturellt skapande och deltagande ska vara tillgängligt för de unga generationerna, på deras villkor och utifrån deras förutsättningar, ska genomsyra insatserna inom kulturområdet i länet. De ungas värderingar och perspektiv behöver ha en plats i allt utvecklingsarbete och de unga ska kunna möta kultur och vara delaktiga i kulturverksamheter från späda ålder genom hela sin uppväxt."*

Temat för detta projekt blev "Kulturhistoriska möten" och då blev temat även ett försök att gestalta ett perspektiv ur Kulturplan för Norrbotten 2014-2016: *"De nationella minoriteternas kultur ska ges en starkare ställning."* Som ett resultat utifrån detta blev det en utställning som handlar om kulturhistoriska möten. Dåtid möter nutid. Föremål från tornedalsk, samisk, romsk och svensk kultur möter varandra på ett lekfullt sätt.

Vi inom hembygdsrörelsen gör riktade informations-satsningar till de medföljande vuxna under turnén med syfte att väcka intresse för hembygden och den lokala kulturmiljön.

Målgruppen 0-2 år är ny för museets verksamhet. Som en utmaning i detta projekt måste museet hitta en metod för denna typ av utställningsverksamhet för det allra minsta. Att tolka dessa småttingars signaler och lyssna på de som inte har utvecklat talspråket ännu. För museets del är det centralt att man kan erbjuda alla barn i Norrbotten, oavsett ålder, en kulturhistorisk upplevelse. Och det har man lyckats med!

TURNPLAN:

Piteå museum 23/4-28/5
Arvidsjaur, Församlingshemmet Juni
Ledigt: Juli
Boden Försvarsmuseum 30/7-28/8
Haparanda Stadsbibliotek 3/9-2/10
Överkalix Bibliotek 5/10-28/10
Kalix Bibliotek November
Jokkmokk, Åjtte 10/12-8/1 2017
Älvsbyn Biblioteket Januari 2017
Arjeplog Silvermuseet Februari 2017
Ledigt: mars 2017

Projektet har beviljats medel om 1 375 000 kr från Svenska PostkodLotteriets Kulturstiftelse.

Kan själv! - Invigningen

Så var det då dags för invigningen. Barn från Hägerns förskola var speciellt inbjudan denna händelserika dag. Barnen drog isär bandet och dörrarna öppnades inför storögda småttingar. Snabbt ut i lokalen och utforska utställningen. Ida var tämligen rörd i sitt sinne när hon såg barnen springa runt, känna, uppleva och prova på.

Själva lusten att upptäcka genom leken och föremålen som visar den samiska, tornedalska, romska och svensk kultur gick inte att ta miste på. Älven med fiskarna var otroligt populär, men även att känna på och öppna luckor och kolla vad som finns bakom.

En rolig attiralj var nog telefonerna i den samiska kåtan

där en röst pratade. Den romska husvagnen var spännande för en tvååringens ögon.

Just detta projekt kan Norrbottens museum se som en stor framgång med en helt ny målgrupp. Ett stort tack till Ida Renlund och formgivaren Lina Sporrang, men även alla som arbetat med denna fina utställning.

Öppna och kolla vad som är bakom.....

Nöjda projektdeltagare. Fr.v Brith Fäldt, Hembygdsförbundet, Ida Renlund, projektledare, museet samt Lars Lindberg, Hembygdsförbundet

Återhämtning efter intrycken.....

Innan avfärd passar det bra med "gofika".

Meningsfull väntan

Migrationsverket vill skapa meningsfull väntan för asylsökande. I takt med att det har kommit allt fler asylsökande till Sverige har Migrationsverkets handläggningstider ökat.

För att motverka frustrationen bland de asylsökande startar vi under hösten organiserad sysselsättning för dem. Tanken med sysselsättningen är att göra väntetiden meningsfull för asylsökande och personer som väntar på att få kommunplats eller lämna landet. Alla som vill ska kunna delta i någon sysselsättning – oavsett status i deras ärenden.

Självhushåll viktigaste aktiviteten. Den organiserade sysselsättningen kommer att bestå av olika aktiviteter. En prioriterad uppgift är att se till att de asylsökande kan fortsätta att leva aktiva liv.

I dagsläget pågår förberedelser för att kunna starta organiserad sysselsättning på bred front. Tanken är att aktiviteterna ska införas stegvis på hela Migrationsverket med start under senhösten. Under 2016 ska den organiserade sysselsättningen bli fullt utbyggd.

Kostnaderna beräknas bli 55 miljoner kronor under 2015 och 150 miljoner per år 2016-2019.

Till detta kommer också de pengar som regeringen har delat ut till kommunerna för att förstärka integrationsarbetet.

Kontakta kommunernas flyktingmottagning eller kommunledningskontoren för att få mera information.

Här ÖKAR kulturarvsintresset

Kulturarvsintresset är fortsatt stort inom Västernorrland. Det visar SKOP:s undersökning som utförts på uppdrag av landstinget, länsstyrelsen och länsmuseum. På uppdrag av Landstinget Västernorrland, Länsstyrelsen Västernorrland och Länsmuseum Västernorrland har marknadsundersökningsföretaget SKOP undersökt hur människor i Västernorrland ser på kultur och kulturarv. Undersökningen visar bland annat att kulturarvsintresset är fortsatt stort. Däremot minskar antalet besök på kulturinstitutioner, hembygdsgränder och kulturområden i länet.

Cirka 500 västernorrlänningar deltog i undersökningen. Rapporten visar att tillgänglighet, utbud för unga och möjligheter till eget utövande är viktiga kriterier för att kulturaktiviteter ska engagera länets invånare.

Hur ser det ut i Norrbotten, vad kan vi göra för att öka intresset. Frågan går vidare till länets hembygdsföreningar.

Hembygdens år i länet

Redaktören vill ha artikelunderlag från de hembygdsföreningar som har något arrangemang i anknytning till Hembygdens år.

Skicka gärna lite bilder och text.

**Jag har för avsikt att göra ett specialnummer om vad vi i länet
åstadkommit under Hembygdens år 2016.**

Material kan skickas till: roffen.johansson@telia.com

Hälsar redaktören

Nu firar vi hembygdens år!

Med hembygdens år vill vi att hela hembygdssverige deltar i att fira jubileumsåret och tar tillfället i akt att genomföra aktiviteter som lockar fler människor att engagera sig i framtiden.

I och med detta har vi möjlighet att synliggöra hembygdsrörelsen som en kraft i samhällsutvecklingen samt att uppmärksamma lokalsamhällets betydelse för gemenskap, delaktighet och integration. Allt detta kommer att handla om historien, samtiden och framtiden.

Hur skall detta då genomföras? För det första skall man göra det man är bäst på och som kan intressera allmänheten och främst sina egna medlemmar. Att ta tillfället att försöka nå ut till nya målgrupper är en sak. Föreningarna skall försöka sig på att driva opinion och visa upp hembygdsrörelsen på det lokala och regionala nivån.

Sveriges hembygdsförbund vill bjuda in alla hembygdsföreningar att delta i jubileet med sina egna aktiviteter. Förslagsvis kan man bjuda in bibliotek, museer, arkiv, lokala näringslivet samt övrigt föreningsliv på hemorten.

Allt detta kostar visserligen en slant och det finns en pott på 1 miljon kronor att användas i hembygdens år. I och med detta ges möjlighet att arrangera utåtriktade aktiviteter samt att nå nya målgrupper. En annan möjlighet är att söka extern finansiering genom samarbete med andra föreningar. Gå gärna in och hämta inspiration på nätet: www.hembygd.se/ideabank.

Vi genomför gemensamma aktiviteter för hela landet och där ingår hembygdens helg 27-28 augusti på Skansen. En annan

aktivitet är insamlingskampanjen Mötesplatser i samverkan med Nordiska museet och sist utgår en budkavle ut i landet.

Vad kan vi i Norrbotten göra på Skansen? Jo, vi skall visa upp hembygdslänet Norrbotten och synliggöra våra traditioner, dans, skådespel, dräkter, berättelser och mycket mer. Det skall vara festligt, folkligt och inkluderande

Som tidigare nämnts startar en insamlingskampanj med Nordiska museet under hela 2016 på temat Mötesplatser, och där kan alla vara med och bidra med berättelser på www.minnen.se/motesplatser, som lanseras vid årsskiftet.

Med berättaraktiviteterna menas att vi skapar en mötesplats för inspiration för egna berättelser, berättarkvällar plus mycket mer.

Sveriges hembygdsförbund har stödformer för dessa berättaraktiviteter. Förbundet tar fram utbildningspaket för studiecirklar tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Föreningen kan ta kontakt med samarrangörer som exempelvis bibliotek, musset, arkivet eller anda av intresse.

SHF har beslutat avsätta 1 miljon kronor från Jubileumsfonden för ekonomiskt stöd till de regionala förbundens aktiviteter under Hembygdens år. Pengarna kan sökas från SHF redan i år, men stödet kommer att betalas ut först under 2016.

Vägledande för fördelningen är antal medlemsföreningar och upptagningsområde, projektets inriktning och spridning på allmänhet och nya målgrupper samt annan finansiering. Förr Norrbottens del finns det 60 000 att söka ifrån.

Under 2016 firar Sveriges Hembygdsförbund 100-årsjubileum.

Läs mer på www.hembygd.se/hembygdensar

Artskyddet väcker frågor

Säkert har många hembygdsföreningar marker och intressen i dess närhet där det med stor sannolikhet finns rödlistade och fridlysta arter, det gäller bara att hitta dessa. Att bara sälja ett björn- eller vargskinn kan vara förenligt med vissa risker.

Kan en enskild fågel eller växt stoppa en exploatering av mark och lämna markägaren utan ersättning? Oro finns för konsekvenserna av artskyddsförordningen nu när man ser att myndigheterna långsamt börjar få klart för sig hur denna artskyddsförordning skall tillämpas, reglerna har funnits länge men tillämpningen är det lite si och så med idag.

Enkelt uttryckt handlar artskyddsförordningen om skyldighet att bevara och skydda vissa utpekade vilda djur och växter. Grundad till detta är EU:s naturskyddsdirektiv som började gälla i samma veva som Sverige blev medlem i EU 1995. I dessa direktiv precieras vilka arter som inte får skadas. Här finns bland annat däggdjur, insekter, reptiler, grod- och kräldjur, växter samt alla vilda fåglar. Sammanlagt rör det sig om ett tusental, men alla finns inte visserligen inom Sveriges gränser.

Men det är framförallt fåglarna som gjort tillämpningen av artskyddsförordningen till ett hinder för skogsbruket. Tänk bara att en enskild fågel från listan kan stoppa ett intrång i markerna. Samma sak kan det gälla växter och andra sim finns i listan till höger.

Fåglar

Bivråk
Kungsörn
Havsörn
Tjäder Järpe Orre
Sparvuggla
Vitryggig hackspett
Tretåig hackspett

Däggdjur

Alla fladdermöss
Hasselmus
Buskmus
Varg
Brunbjörn
Lodjur

Grod- och kräldjur

Sandödlä
Hasselsnok
Gökgroda
Lövgroda

Leddjur

Större ekbock
Cinnoberbagge
Större barkplattbagge

Växter

Norna
Guckusko
Sötgräs
Brunbräken

Arterna ovan är ett exempel på skogslevande växter och djur som är skyddade enligt artskyddsförordningen.

Hembygdens dag på Skansen

Hembygdens helg blir en stor aktivitet i Stockholm den 27-28 augusti 2016 med arrangemang på Skansen.

Vi kommer att bevaka detta!

Hembygdsförsäkringen

Sätt en ny rutin för det nya året

1. Skriv avtal!

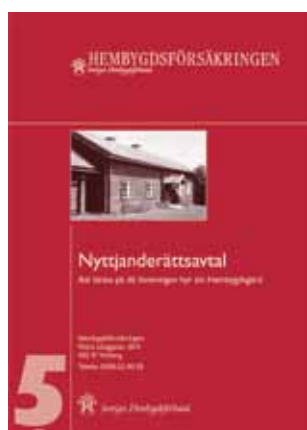
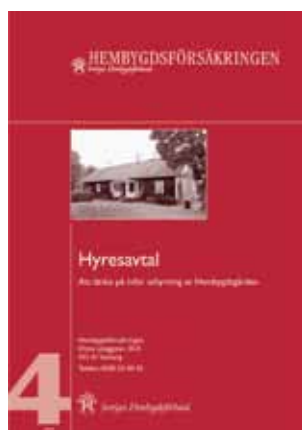
Det blir allt vanligare med oseriösa hyresgäster som hyr hembygdsgården i ett syfte men sedan använder den till något helt annat och återlämnar den i ett sargat skick. Se till att skriva hyresavtal även vid tillfällig uthyrning. Notera namn, personnummer och använd referenser. Sätt en ny rutin att alltid skriva avtal, då slipper ni diskussionen kring vilka ni kan lita på. Ju närmare relation desto viktigare att undvika onödiga missförstånd kring vad som gäller.

2. Utgå från en färdig mall

Kontakta Hembygdsförsäkringen för att få tillgång till färdiga mallar att utgå från och anpassa dem sedan till era specifika behov. Ett hyresavtal ska innehålla namn på hyresgäst, för vilka lokaler och under vilken tid uthyrningen avser, till vad lokalerna ska användas, när och hur lokalerna ska vara iordningställda, hyresbelopp och förfallodatum. Hyresgästen måste vara myndig för att avtalet ska gälla.

3. Komplettera med säkerhetsinformation

Avtalet bör kompletteras med specifika ordningsregler samt säkerhetsinformation med utrymningsvägar, släckredskap, antal personer som får vistas i lokalen samtidigt och andra skadebegränsande åtgärder och instruktioner. Kontakta Hembygdsförsäkringen för att få tillgång till en mall att utgå ifrån

Nu skall vi bli fler!

